

Opschrift

Vergadering van 20 november 2023

Nummer: 2023_MV_00588

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Anneleen Van Bossuyt: Drugsproblematiek haven

Raadslid(-leden):

Anneleen Van Bossuyt - N-VA

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Recent konden we in de krant de vrees lezen van een Antwerpse douanier en vakbondsman dat de drugsbendes die in de Antwerpse haven geweld gebruiken niet zullen aarzelen om dit ook in Gent te doen. Anonieme getuigenissen van Gentse douaniers spreken over een onveiligheidsgevoel. Men zou al verschillende malen gevraagd hebben om een betere uitrusting met onder andere een kogelwerende vest en een dienstwapen. Verder spreekt men ook over “een vraag van bovenaf om niet te hard naar drugs te zoeken omdat dit te gevaarlijk zou zijn”.

Op de aandeelhouderscommissie van North Sea Port begin deze maand werd een presentatie gegeven over de veiligheid van de haven. Wat me hier toch vooral opviel was dat men aan Nederlandse kant veel verder staat dan aan Gentse kant. Van de 6 projecten rond veiligheid aan Gentse kant zijn er nog maar 2 gerealiseerd.

Vraag:

Graag had ik hierover volgende vragen gesteld:

- Als antwoord op mijn vorige vraag rond dit thema in februari zei u dat de expertengroep voorstellen aan het uitwerken was en aan het bekijken was welke investeringen gedaan konden worden. Heeft u hier al meer nieuws over? Is een betere uitrusting voor de douaniers 1 van de maatregelen die in deze context wordt bekeken?
- Kan u een stand van zaken geven over de uitbreiding van het ANPR-cameranetwerk aan onze haven?
- Meldpunt Havik bestaat nu bijna exact een jaar. Kan u een evaluatie/cijfers meedelen over dit project?
- Heeft u meer informatie over “de vraag van bovenaf” om niet te hard zoeken naar drugs in onze haven?

- Kan u meer informatie geven over de vier projecten die nog moeten gerealiseerd worden rond veiligheid in onze haven? Wat zijn de plannen en wanneer worden deze uitgevoerd?

Antwoord

Zoals u weet is North Sea Port een uitgestrekt gebied dat op het grondgebied ligt van zowel Belgische en Nederlandse gemeenten.

Het is de federale politie die prioritair bevoegd is voor het havengebied, meer bepaald de Scheepvaartpolitie geflankeerd door de Federale Gerechtelijke Politie. De lokale politiezones Gent, Puyenbroeck of Evergem leveren bijstand als hier vraag naar is. Er is een goede samenwerking tussen de verschillende instanties, dat is zeer belangrijk, in de gezamenlijke strijd tegen onder andere de internationale drugshandel.

Sinds eind 2022 is de expertengroep reeds verschillende keren bijeen gekomen, een laatste keer begin september op uitnodiging van de Gouverneur in het Provinciehuis te Gent.

Tijdens dit overleg werd er een toelichting gegeven over het Port Security Plan dat operationeel is in de havens van Antwerpen en Zeebrugge. Conclusie was dat dit plan veel mogelijkheden en potentieel heeft, maar ook een aantal beperkingen. Dit wordt nu verder bekeken.

Vanuit de expertengroep is er een consensus dat er nood is aan extra beveiliging door camera's, sensoren en drones voor North Sea Port, maar hoe dat netwerk er exact moet uitzien en wie welke taak moet opnemen is nog niet bepaald.

Ik ben er van overtuigd dat we moeten toewerken naar een consortium, die als taak heeft een goed uitgewerkt project op te zetten en te komen tot een goede samenwerking tussen de verschillende actoren.

Dit omvat zowel het havenbedrijf en de havenkapitein, de verschillende havenbedrijven, de Nederlandse bureaus, de lokale besturen, de lokale en federale politie en douane.

Het feit dat North Sea Port zich uitstrekt over twee landen, namelijk Nederland en België, maakt het uitwisselen van data nog net iets complexer gezien er verschillende nationale wetgevingen gerespecteerd moeten worden.

Het project zal ook rekening houden met de capaciteit bij zowel douane als federale politie. We pleiten voor een weloverwogen inzet van mensen en middelen.

Binnen het project zal het van belang zijn om protocollen uit te schrijven om efficiënt en effectief samen te werken en zo de veiligheid van onze internationale haven te verhogen.

In afwachting van de oprichting van een consortium bekijkt de expertengroep nu al wat er nodig is op vlak van middelen. Er werd reeds een eerste aanzet gegeven voor mogelijke oplossingen voor North Sea Port Gent.

De expertengroep onderzoekt de piste van cofinanciering vanuit North Sea Port, lokale overheden en Europese middelen. Vanuit het havenbedrijf wordt momenteel een studie uitgevoerd om het glasvezelkabelnetwerk in North Sea Port Flanders in kaart te brengen. Op 6 november vond een speciale aandeelhoudersvergadering van NSP rond ondermijnende criminaliteit plaats waarop het Nederlands project Mainport werd

toegelicht. Er wordt geïnvesteerd op 4 vlakken, zijnde infodeling, het opzetten van fysieke barrières, zoals camera's en hekkens, inzetten op de weerbaarheid van havenpersoneel en het repressieve luik, meer bepaald de samenwerking tussen de politie, de douane en bestuurlijke overheden die een haven intelligence team vormen.

Dit Nederlands project heeft veel gelijkenissen met ons Belgisch voorstel. Vanuit de federale politie werd het Belgische luik ter verhoging van de veiligheid van NSP Gent opgebouwd rond 6 deelprojecten, die ik nu zal overlopen.

De federale politie deelt mij mee dat HAVIK, het meldpunt havenveiligheid, en de Digitale Havenwijzer, een Sharepoint pagina waar alle relevante informatie tussen de partners wordt gedeeld, gerealiseerd werden.

De screening van het personeel, de veiligheid van de haven, de controle op verdachte bedrijven en de controle op de schepen zijn projecten die deels gerealiseerd of in voorbereiding van realisatie zijn.

De nieuwe wet, u weet dit ook als federaal parlementslid, op Maritieme beveiliging is sedert 1 januari van dit jaar van kracht. De wet kreeg een grondige update op vlak van de beveiliging van de havens en havenfaciliteiten en biedt nu meer mogelijkheden aan bedrijven met betrekking tot de toegangscontrole en beveiliging van hun terreinen en kaaien.

Sinds de recente wetswijzigingen zijn ook betere en duidelijkere screenings van havenpersoneel mogelijk, zowel voor toekomstig personeel als voor het huidig bestaande havenpersoneel.

Hoewel veel van de bevoegdheden omtrent de veiligheid van de haven North Sea Port bovenlokaal en zelfs internationaal zijn, zie ik het absoluut als mijn taak om te blijven duwen op de bovenlokale overheden en actoren om onze haven hoog op de prioriteitenagenda te houden, vanuit de terechte vrees dat we het slachtoffer dreigen te worden van het waterbedeffect door de vele inspanningen die in Antwerpen worden gedaan op vlak van veiligheid.

Ik word hierbij geflankeerd door de gouverneur van Oost-Vlaanderen.

Vorige maand had ik gesprekken met het kabinet van de minister van Justitie en de Nationaal Drugcommissaris mevrouw Van Wymersch. Hier hebben we opnieuw onze noden kenbaar gemaakt en geduwd op het belang om te blijven investeren in onze haven, ook in de capaciteit van mensen en van middelen.

Uw vraag betreffende een betere uitrusting voor de douane-medewerkers valt onder de bevoegdheid van minister Van Peteghem en vraagt een nationale aanpak.

Collega's tot slot nog antwoorden op een aantal specifieke vragen.

Het meldpunt HAVIK kon dankzij de financiële steun van de gouverneur opgestart worden en is al een jaar actief. Momenteel zijn er 22 concrete meldingen binnengekomen bij het AIK Oost-Vlaanderen via het meldpunt Havik. In opdracht van de Minister van Justitie en Noordzee is momenteel een nationaal meldpunt PORTWATCH in ontwikkeling. Het is de bedoeling om alle lokale meldpunten in de haven samen te brengen in één nationaal meldpunt.

Wat de bewering betreft dat van bovenaf de vraag zou zijn om niet te hard te zoeken naar drugs in onze haven, daar geeft de Federale Gerechtelijke Politie aan dat deze informatie niet gekend is, en ook zeker niet gevolgd zal worden.

Om te besluiten, we blijven als lokale overheid hier verder op wegen en dit onder de aandacht brengen zodat de nodige investeringen door alle instanties ook worden gerealiseerd om onze haven te wapenen tegen de internationale drugshandel.
